

Lausunto Etelä-Karjalan hyvinvointialueen oikaisuvaatimuksesta vuoden 2024 rahoituspäätöksen pohjatietojen korjaamiseksi

Kh 15.04.2024 § 68
163/00.04.01/2022

Valmistelija

Harri Anttila, kunnanjohtaja
p. 0400 559 034, harri.anttila@rautjarvi.fi

Etelä-Karjalan hyvinvointialue vaatii valtionvarainministeriön tekemän vuoden 2024 rahoituspäätöksen pohjana olevien tietojen korjaamista siten, että ne kuntien raportoimat, kuntayhtymän toiminnasta maksuosuuksien kautta syntyneet, palveluluokan 5552 (työllisyyspalvelut)kustannukset, jotka ovat siirtyneet kunnilta hyvinvointialueelle, huomioidaan päätöksessä ja palveluluokassa 2907 (työelämäosallisuutta edistävät palvelut). Oikaisuvaatimuksen mukaan kyseiset palveluluokan 2907 kustannukset, 1.980.110 € vuodelta 2021 ja 2.494.245 € vuodelta 2022, puuttuvat Etelä-Karjalan hyvinvointialueen kustannuksista.

Kustannuksista kunnille osoitettava kustannus oikaisuvaatimuksen mukaan olisi vuodelta 2021 79.000 € (Rautjärvi 2.412 €) ja vuodelta 2022 49.535 € (Rautjärvi 1.309 €), jotka alentaisivat kuntien valtionosuuperustetta.

Etelä-Karjalassa sosiaali- ja terveystyö on vuoden 2010 alusta lukien vuoden 2022 loppuun saakka tuottanut järjestämisvastuulla Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä Eksote. Kunnat ovat rahoittaneet Eksoten toiminnan jäsenmaksuosuuksilla.

Jäsenkunnat ovat raportoineet Eksoten maksuosuuden palveluluokakohtaisina kustannuksina vuosina 2021 ja 2022 ja vuosina 2010–2020 Tilastokeskuksen taloustilaston tehtäväluokakohtaisina kustannuksina Eksoten itse toimittaman jaottelun mukaisesti. Koska Eksote on itsenäisesti vastannut palvelujen tuottamisesta, ei jäsenkunnilla ole ollut mahdollisuutta itse laskea ja tarkastaa kustannusten kohdentumista eri palveluille ja joiden oikeellisuuteen kuntien on pitänyt voida luottaa.

Palveluluokitus on näiltä osin varsin yksiselitteinen. Eksoten ei ole pitänyt palveluluokitusta noudattaessaan kohdentaa työllisyyspalveluihin sosiaali- ja terveystyöpalveluiden kustannuksia, koska palveluluokan kuvauksessa ne ovat nimenomaisesti rajattu palveluluokan ulkopuolelle. Työelämäosallisuutta tukevien palveluiden palveluluokalle on tullut kohdentaa työvoimapalvelupisteissä tuotetut sosiaali- ja terveystyöpalvelut.

Rautjärven kunnalla ei ole mahdollisuutta ottaa kantaa, onko Eksote jaotellut kustannuksensa vuosina 2021–2022 hyvinvointialueen oikaisuvaatimuksessaan esittämällä tavalla.

Sote-uudistuksen siirtolaskelmaa oikaistiin kesällä 2023 koko maan tasolla laskelmaa merkittävästi vääristävien tietojen osalta. Olennaisuuden rajana pidettiin 50 euroa asukasta kohden. Hyvinvointialueen esittämä korjausvaade on alle 20 euroa asukasta kohden, joten se ei ylitä tuossa tarkistuksessa käytettyä olennaisuuden rajaa.

Kunnilla ja hyvinvointialueilla oli mahdollisuus esittää huomioita korjattuihin siirtolaskelmiin 30.9.2023 mennessä. Etelä-Karjalan hyvinvointialue ei ollut esittänyt oikaisuvaatimuksessaan esiin nostamiaan huomioita tuossa

määräajassa, eikä Lappeenrannan kaupungillakaan siten ole ollut mahdollisuutta kommentoida asiaa.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Anttila Harri

Päätösehdotus

Rautjärven kunta toteaa kuntien oikeusturvan kannalta olevan erittäin ongelmallista, jos siirtyviä kustannuksia voidaan muuttaa pahimmassa tapauksessa vielä useita vuosia uudistuksen jälkeen. Erityisen vaikeaan asemaan kunnat asettaa se, että tietojen oikeellisuuden tarkistamisessa tarvittava tieto on käytännössä toimintaa jatkavilla hyvinvointialueilla.

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen esittämä korjausvaade on alle 20 euroa asukasta kohden. Summa on alle 50 euroa asukasta kohden, mitä vuonna 2023 pidettiin olennaisen korjattavan erän alarajana. Mikäli valtiovarainministeriö katsoisikin siirtyvissä kustannuksissa olevan virheen, on se vähäisenä jätettävä korjaamatta 10.10.2023 julkaistua lopullista siirtyvää kustannuspohjaa ei pidä enää avata, vaan päätösten pysyvyyden ja kuntien rahoituksen vakauttamisen vuoksi tulee tilanne vakiinnuttaa.

Mikäli valtiovarainministeriö päätyy avaamaan rahoituslaskelman, pyytää Rautjärven kunta ottamaan huomioon kaupungin siirtyviin sote-kustannuksiin sisältyvän palkkaharmonisoinnista aiheutuneen kustannuksen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Josefina Nissilä ei esteellisenä osallistunut asian käsittelyyn ja poistui kokouksesta. Puheenjohtajana toimi Pekka Lankinen.